

слова чи словосполучення), а два – транскодування (самого скорочення чи відповідного слова або словосполучення).

Скорочення та абрєвіатури також можна передавати на українську мову за допомогою транскодування (транскрибування або транслітерування). Для правильного перекладу необхідно дотримуватися якої-небудь системи міжнародної транскрипції або міжалфавітної відповідності. Але слід зазначити, що на сьогоднішній день єдиної системи таких відповідностей не існує.

Тільки в США діють, принаймні, два різних принципи перекладацької транскрипції. Кілька різних підходів існує і у Великобританії.

Якоїсь певної закономірності щодо вибору між транскодуванням та перекладом повних форм відповідних скорочень, очевидно, немає. Однак, слід зауважити, що існує тенденція до транскодування англійських широковживаних скорочень, що позначають важливі міжнародні організації, агентства, об'єднання, корпорації, тощо.

UPI (United Press International) – агентство ЮПІ

GATT – ГАТТ

Benelux – Бенілюкс

Teflon – тефлон

Maser – мазер

Opcode – опкод

Pixel (picture element) – піксел (елемент відображення)

Internet – Інтернет

Vocoder – вокодер

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОРАЛЬНИХ ПОЗИЦІЙ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ: ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Бібік Ю.В., психолог ПТКІСум ДУ

Проблема формування моральних якостей усе частіше привертає увагу філософів, педагогів, психологів, соціологів. Це, на нашу думку, пов'язане головним чином, з деморалізацією життя суспільства, викликаного складними демократичними процесами та недостатньою моральною культурою молодого покоління. І як результат — нетерпимість, агресивність у судженнях, діях молоді, що призводять до конфліктів, деструктивних проявів, які провокують криміногенну

ситуацію, сприяють появі агресивності, жорстокості, грубості, байдужості, пасивності.

Аналіз практики педагогічної роботи у вищій школі дозволяє дійти висновку про наявність проблем і особливостей професійної підготовки в умовах демократизації навчального процесу, у якому викладач і студент виступають його суб'єктами. Завданням педагога з огляду на це є спрямування зусиль на організацію самовдосконалення людської особистості майбутнього фахівця від нижчих до вищих ступенів її професійного розвитку.

У педагогічній літературі розкрито принципи, зміст і методичку формування моральних якостей у молоді (Ш. Амсонівілі, Г. Ващенко, Л. Макаренко, В. Сухомлинський, К. Ушинський); визначено основні напрями удосконалення даного процесу в концепціях діяльнісного підходу та розвиваючого навчання й виховання (І. Бех, О. Ковальов, М. Боришевський, Г. Костюк).

Зважаючи на актуальність і недостатню розробленість порушеної проблеми в педагогічній теорії та практиці метою дослідження визначено практичне з'ясування моральних позицій сучасних студентів по відношенню до різних явищ суспільного життя та обґрунтоване вдосконалення виховних впливів педагогів на розвиток моральної свідомості майбутніх фахівців.

Відповідно до вищевказаного визначено задачі дослідження: обґрунтувати та підібрати діагностичні методики для вивчення моральних позицій сучасних студентів; з'ясувати динаміку моральних позицій студентів залежно від віку, статі, спеціальності, рівня акредитації закладу; сформулювати практичні рекомендації педагогічним працівникам, щодо вдосконалення моральної свідомості студентів.

Відповідно до цього нами була обрана соціологічна анкета розроблена Українським інститутом соціальних досліджень ім. О. Яременка, що спрямована на визначення моральних позицій студентів. Анкета передбачає визначення ставлення студентів до різних суспільних явищ за 5-тибальною шкалою (від «це цілком припустимо» до «зовсім не припустимо»).

Дослідження проводилося на базі ПТ та КІ СумДУ. У дослідженні прийняли участь 130 студентів віком від 15 до 21 років. Всього було опитано 8 різних груп студентів ПТ та КІ СумДУ: це були студенти різних курсів навчання, різних спеціальностей, різної статі.

Нижче у таблиці відображені кількісні результати соціологічного опитування студентів (1-зовсім не припустимо; 2- скоріше не припустимо; 3 - в деяких випадках припустимо, у деяких ні; 4 - скоріше припустимо; 5 - це цілком припустимо):

Шкала оцінювання		1	2	3	4	5
Оцінювані студентами твердження	Аборти	12,5	12,5	75	-	-
	Вживання наркотиків	100	-	-	-	-
	Вживання спиртних напоїв	-	-	87,5	12,5	-
	Відмова від новонародженого	100	-	-	-	-
	Відмова від турботи про батьків	100	-	-	-	-
	Відмова від участі у виборах	-	-	12,5	25	62,5
	Гомосексуалізм	100	-	-	-	-
	Дошлюбні статеві стосунки	-	-	12,5	-	87,5
	Збереження сім'ї заради дітей	-	-	50	12,5	37,5
	Крадіжки державного майна	50	-	25	25	-
	Крадіжки особистого майна	100	-	-	-	-
	Наклеп, плітки	87,5	-	12,5	-	-
	Несплата податків	12,5	25	50	-	-
	Обман, брехня	50	-	50	-	-
	Паління	50	12,5	12,5	12,5	12,5
	Подружні зради	75	25	-	-	-
	Пробні шлюби	12,5	-	25	12,5	50
	Проституція				25	75
	Реєстрація одностатевих шлюбів	100	-	-	-	-
	Рівноправність чоловіків і жінок в усіх сферах життя	-	-	25	-	75
	Розлучення	-	-	100	-	-
	Розповсюдження порнографії	50	12,5	25	12,5	-
	Самогубство	100	-	-	-	-
	Сексуальні домагання	100	-	-	-	-
	Торгівля людьми	100	-	-	-	-
	Укладання шлюбного контракту	12,5	-	75	-	12,5
Хабарі	12,5	12,5	75			

За результатами проведеного пілотажного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Активізація процесу формування стійких моральних позицій студентів стає об'єктивною необхідністю з позиції вимог до професійної підготовки в сучасній вищій школі. 2. У ході дослідження з'ясовано, що моральні позиції студентів не мають чіткої динаміки за такими закономірностями як стать, вік, спеціальність, рівень акредитації закладу, у якому навчаються опитувані.

3. Можна передбачити, що вияв моральних позицій студентів залежить від впливу комплексу об'єктивних (соціально-моральний досвід, педагогічна робота у вищій школі, «занурення» в атмосферу морально-ціннісних стосунків з іншими суб'єктами) та суб'єктивних факторів (психофізіологічної особливості, настанови й сформовані цінності особистості).

4. Велику роль у розвитку моральної особистості відіграє включення студентів у діяльність, яка актуалізує потребу й необхідність усвідомлення ними морально-етичної поведінки.

Розглянуті в дослідженні положення не вичерпують усіх аспектів порушеної проблеми і потребують вивчення.

СХЕМАТИЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ОБЛАСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ФУНКЦІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАОЧНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕМИ "НЕПЕРЕРВНІСТЬ ФУНКЦІЇ В ТОЧЦІ"

Коропець Л.В., викладач ПТКІСумДУ

У зв'язку зі скороченням кількості аудиторних годин при вивченні курсу "Вища математика" виникає велике навантаження на студентів при засвоєнні теоретичного матеріалу на кожній лекції. Тому для кращого сприйняття теми, що вивчається варто використовувати площинні наочні приладдя (зокрема, зображення на класній або електронній дошці).

Розглянемо застосування рисунків при вивченні теми "Неперервність функції в точці" на конкретному прикладі.

Приклад. Дослідити функцію $y(x)$ на неперервність, встановити характер точок розриву (якщо вони існують):